

Aika: 17:02-20:01

Paikka: Espoon kaupungin Valtuustosali

Läsnä: Abaas Hashim, Ala-Kojola Outi, Al-Khafaji Jusuf (saapui 17:06), Bergström Moritz, Caesar Aatos, Denut Sofia, Hussein Asma (saapui 17:10), Huttunen Elif, Höglund Max, Imanli Alper, Kangas Ilmari, Karjalainen Iida (saapui 18:45), Karppinen Thomas, Kivijärvi Edwin, Knecht Otso, Levoranta Matilda, Lybeck Severi, Maadidi Zakaria, Makila Ursula, Manninen Miko, Meng Sofia, Monykuany Nyemuoc (saapui 18:08, poistui 19:49), Multamäki Väinö, Nilsson Sebastian, Parviainen Elina, Pietilä Lahja, Pohjanmaa Kaisa, Rantatupa Pauli, Reunanen Kasper, Saario Isabel, Sell Ilari, Suikkari Noora, Suominen Ines, Tiihonen Olli, Vasudeva Aarush, Viinikka Sirius

Poissa: Alppivuori Aaro, Kivioja Laura, Koivula Jenni, Lähdesmäki Patrik

Muita läsnäolijoita: Ylä-Peräinen Tiia, Bergman Camilla, Luukkonen Tero

Käsiteltävät asiat

Asia Otsikko

- 1. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
- 2. Kokouksen järjestäytyminen**
- 3. Ilmoitusasiat**
- 4. Vaikuttamon palaute**
- 5. Aloite kouluruoan ruokarajoitusten poistamiseksi**
- 6. Aloite länsiväylän nopeusrajoitusten poistamisesta yöaikaan Espoossa**
- 7. Aloite puhelimen käytön rajoittamisesta Espoon peruskouluissa**
- 8. Aloite koskien nuorisovaltuutettujen varajäseniä**
- 9. Aloite peruskoulun päätöskokeiden käyttöönotosta kaikissa Espoon kouluissa**
- 10. Aloite toisen asteen maksuttomuuden säilyttämisestä**
- 11. Aloitteiden ja kannanottojen tilannekatsaus**
- 12. Työryhmien tilannekatsaus**
- 13. Muut nuorisovaltuuston esille nostamat asiat**

1§ Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Selostus

Yleiskokous on laillinen ja päätösvaltainen, jos kokouskutsu on toimitettu kaikille nuorisovaltuutetuille kolme (3) päivää ennen kokousta.

Päätös

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi sekä todetaan läsnäolijat.

2§ Kokouksen järjestäytyminen

Selostus

Valitaan pöytäkirjan tarkastaja, kaksi ääntenlaskijaa ja sihteeri.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajana toimii Olli Tiihonen, ääntenlaskijoina toimii Max Höglund ja Hashim Abaas ja sihteerinä toimii Tiia Ylä-Peräinen.

3§ Ilmoitusasiat

- Nuvan kevätkauden lopetus on 25.5. Tapahtumatiimi on valinnut kohteeksi Megazonen (Salmisaaren liikuntakeskus, Helsinki). Megazonessa ainoa vapaa aika tämän kokoiselle ryhmälle klo 12.

4§ Vaikuttamon palaute

Selostus

Tiia ja Camilla käyvät lyhyesti läpi Vaikuttamosta saatu palaute.

Päätös

Merkitään tiedoksi.

5§ Aloite kouluruoan ruokarajoitusten poistamiseksi

Selostus

Nuorisovaltuuston sivistystyöryhmä on tehnyt aloitteen kouluruoan ruokarajoitusten poistamiseksi. Käsitellään aloite.

Aloite: Aloite kouluruoan ruokarajoitusten poistamiseksi

**Espoon kaupunki
Nuorisovaltuusto****Pöytäkirja
30.4.2024**

Perusopetuslain 31 § mukaan opetukseen osallistuvalla on annettava jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria.

Lukiolain 35 § ja lain ammatillisesta koulutuksesta 100 § mukaan opiskelijalla on oikeus maksuttomaan ateriaan niinä työpäivinä, joina opetussuunnitelma edellyttää oppilaan läsnäoloa koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa.

Useissa Espoon oppilaitoksissa ruokapalveluista huolehtii Espoon kaupungin omistama Espoo Catering Oy, jonka sivuilla lukee näin: Oppilas voi ottaa ruokaa itse haluamansa annosmäärän ja ruokaa voi tuki aina hakea lisää. Tämä kuulostaa kivalta, mutta totuus on toinen: Espoon oppilaitoksissa rajoitetaan ruoan määrä oppilasta kohden.

Eräänä tiistaina tarjolla oli jauhelihapihvejä, joita jokainen oppilas sai ottaa vain kolme kappaletta. Kun tarjolla on pinaattihukaisia, niiden määrä on rajoitettu kuuteen. Myös hedelmien määrää rajoitetaan. Näinkö täysipainoista ruokavaliota toteutetaan?

Kouluruoka auttaa jaksamaan koulupäivän ajan, mikäli sitä syö riittävästi. Monille nuorille rajoitus on liian alhainen energiantarpeeseen nähden. Liian vähäinen energiansaanti heikentää oppimista. Kasvavien nuorten on tärkeä saada tarpeeksi ravintoa.

Valitettavasti on myös niitä nuoria, joille koululounas on päivän ainoa lämmin ateria. Heidän kohdallaan ruokamäärän rajoittaminen tuntuu epäoikeudenmukaiselta.

Eräs espoolaisen koulun opettaja sanoo, että hän ei jaksu puuttua ruokarajoitusten ylittymiseen, koska hän ei kestä katsoa nälkäisiä nuoria.

Rajoitusten poiston ei ole tarkoitus koskea harvoin tarjoiltavia jälkiruokia kuten laskiaispullia.

Ehdotan, että Espoo Catering Oy poistaa kouluruoan ruokarajoitukset Espoon oppilaitoksissa.

Aaro Alppivuori
Espoon nuorisovaltuuston sivistystyöryhmä

Päätös

Hyväksytään aloite.

6§ Aloite Länsiväylän nopeusrajoitusten poistamisesta yöaikaan Espoossa**Selostus**

Kasper Reunanen on tehnyt aloitteen Länsiväylän nopeusrajoitusten poistamisesta yöaikaan Espoossa. Käsitellään aloite.

Aloite:

Aloite Länsiväylän nopeusrajoitusten poistamisesta yöaikaan Espoossa

Kevät on saapunut Espooseen. Keväällä luonto herää henkiin päivien pidentessä ja säiden lämpiessä. Kevään tulolla on kuitenkin myös ikävät puolensa. Yksi näistä on liikenteessä lisääntyvät ylinopeudet ja niiden aiheuttamat vaaratilanteet. Ylinopeuksissa ovat valitettavasti yliedustettuna nuoret kokemattomat kuljettajat. Ylinopeuksista nuorille määrätään merkittäviä ajokieltoja sekä sakkoja, joilla on kummallakin erittäin suuri vaikutus nuorten elämään. Ylinopeuksille on yritetty vuosia löytää toimivaa torjuntakeinoa. Satunnaiset ratsiat sekä poliisin automaattinen kameravalvonta eivät ole kuitenkaan estäneet etenkään nuoria kuljettajia ajamasta ylinopeutta.

Esitänkin nopeusrajoitusten poistoa yöaikaan länsiväylällä kokeilumielessä. Nopeusrajoitusten poistosta syntyvä hyöty olisi merkittävä. Oman arvioni mukaan nopeusrajoitusten poisto tietyillä alueilla voisi vähentää ylinopeuksia kyseisillä alueilla jopa sadalla prosentilla. Positiivine vaikutus liikenneturvallisuuteen on siis merkittävä. Lisäksi nopeusrajoituksen poisto nopeuttaisi yöllistä liikennettä parantaen etenkin Espoonlahden alueen kilpailukykyä tuoden Helsingin keskustaa huomattavan paljon lähemmäksi. Tällä voisi olla positiivisia vaikutuksia muun muassa maan hintaan ja asuntojen arvokehitykseen Espoossa.

Espoossa 20.4.2024
Kasper Reunanen

Päätös

Aloite hylätään.

7§ Aloite puhelimen käytön rajoittamisesta Espoon peruskouluissa

Selostus

Kaisa Pohjanmaa, Severi Lybeck ja Outi Ala-Kojola ovat tehneet aloitteen puhelimen käytön rajoittamisesta Espoon peruskouluissa. Käsitellään aloite.

Aloite:

Puhelimen käyttöä rajoitettava Espoon peruskouluissa

**Espoon kaupunki
Nuorisovaltuusto****Pöytäkirja
30.4.2024**

Viime vuosien aikana tutkimustulokset puhelimien haittavaikutuksista peruskouluissa ovat tulleet laajaan julkisuuteen ja ne ovat olleet hyvin huolestuttavia. Tähän on Espoossakin tultava selkeä linja.

Peruskoulun alemmilla luokilla 1-6 puhelimien käyttö tulisi palauttaa aikaisempien vuosien malliin, jossa puhelimia ei otettu koulupäivän aikana ollenkaan esiin. Erityisesti peruskoulun alemmilla luokilla tämä valvonta on ehdottoman tärkeää, sillä näinä vuosina lapset kehittyvät merkittävästi elämän eri osa-alueilla. Erityisesti haluamme painottaa lasten sosiaalisten taitojen kehitystä, joka tulee heijastumaan heidän elämäänsä tulevaisuudessa. Alakoululaisten kuuluisi leikkiä, opetella kaveritaitoja sekä omaksua hyvä pohja tulevaisuuden opiskeluun, näitä tavoitteita puhelimien käyttö koulupäivän aikana ei tue.

Puhelimien käytön haitoista merkittävimmät koulumaailmassa ovat keskittymiskyvyn heikkeneminen, haasteet ihmissuhteiden ylläpidossa sekä malliopittujen aggressiivisten piirteiden yleistyminen. Nämä haasteet jo nuorena omaksuttuna ovat erittäin iso ongelma oppilaan tulevaisuudessa.

Haluamme myös painottaa näitä haittoja peruskoulun ylempien luokkien 7-9 kohdalla, jossa niiden tulee saada selvempi muoto, kuin nuorempien oppilaiden kanssa. Ehdotamme Espoon kaikkiin yläkouluihin käytäntöä, jossa puhelimet jätettäisiin jokaisella oppitunnilla, jolla puhelimia ei tarvita oppitunnin ohjelmaan, yhdessä sovittuun luokkaan kohtaiseen puhelinparkkiin. Näin puhelimet olisivat pois oppilaiden ulottumattomista ja työskentely tunneilla helpottuisi. Uskomme tämän käytännön toimivan, kun se yleistetään Espoon laajuiseksi. Haluamme kuitenkin myös painottaa kouluihin keskustelua oppilaiden kanssa puhelimien käytöstä välituntisin, sillä sosiaalisten taitojen oppiminen jatkuu myös yläkoulussakin.

On kuitenkin huomattava, että edellä mainittujen toimenpide-ehdotuksien toteuttaminen vaatii lain mukaan opiskelijoiden huoltajien suostumuksen. Siksi niitä tulisi edistää aktiivisessa dialogissa ja yhteisymmärryksessä koulujen ja huoltajien välillä.

Severi Lybeck
Espoon nuorisovaltuuston puheenjohtaja

Kaisa Pohjanmaa
Espoon nuorisovaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Outi Ala-Kojola
Espoon nuorisovaltuuston hallituksen jäsen

Päätös

Lisätään viimeinen kappale sekä maininta ”jolla puhelimia ei tarvita oppitunnin ohjelmaan” toiseksi viimeiseen kappaleeseen.

Hyväksytään aloite.

8§ Aloite koskien nuorisovaltuutettujen varajäseniä

Selostus

Kasper Reunanen ja Pauli Rantatupa ovat tehneet aloitteen, jossa nuorisovaltuustolle tulisi varajäseniä vaalituloksen mukaisessa järjestyksessä. Käsitellään aloite.

Aloite:

Nuorisovaltuustolla tulee olla varajäseniä vaalituloksen mukaisessa sijaantulojärjestyksessä

Espoon nuorisovaltuustossa on 40 jäsentä ja tämän takia on hyvin todennäköistä, että kaksi vuotta kestävä kauden aikana yksittäisten nuorisovaltuutettujen elämäntilanteet muuttuvat paljon. Jotkut saattavat muuttaa kauas muihin kuntiin tai jopa ulkomaille opiskelemaan. Jotkut joutuvat lähtemään asepalvelukseen ja ovat siksi jopa vuoden ajan käytännössä pois nuorisovaltuuston toiminnasta.

Tällä hetkellä nuorisovaltuuston säännöt eivät mahdollista nuorisovaltuustosta eroamista eikä tästä ole olemassa ennakkotapausta. Mielestämme olisi kuitenkin hyvä mahdollistaa tällainen toimenpide, mikäli joku kokee siihen joskus tarvetta.

Siksipä ehdotamme nuorisovaltuuston sääntöihin lisättäväksi nykyisen pykälä 12. jälkeen uusi pykälä 13. seuraavassa muodossa:

“Nuorisovaltuutetun eroaminen

Nuorisovaltuutettu voi erota omalla kirjallisella ilmoituksellaan nuorisovaltuuston hallitukselle. Ilmoitus täytyy tuoda ilmi seuraavassa yleiskokouksessa, minkä jälkeen ero astuu voimaan. Nuorisovaltuutetun tyhjäksi jättämän paikan nuorisovaltuustossa ottaa edellisissä nuorisovaltuustovaaleissa läpipääsemättömistä ehdokkaista eniten ääniä saanut. Ehdokkaan tulee ottaa paikka erikseen vastaan. Mikäli hän ei halua ottaa tehtävää vastaan tai ei ota yhteyttä 30 päivän sisään, siirrytään toiseksi eniten ääniä saaneeseen ehdokkaaseen ja niin edelleen. Yhteyttä ehdokkaaseen ottaa kaupungin työntekijä.

Uuden nuorisovaltuutetun kausi alkaa heti, kun hän suostuu ottamaan tehtävän vastaan ja loppuu normaalin nuorisovaltuustokauden mukaisesti. Jos eronneella nuorisovaltuutetulla on muita luottamustoimia nuorisovaltuustossa, siirtyy hänen varaedustajansa varsinaisen edustajan paikalle ellei hän toisin päättä.”

Lisäksi nykyisissä nuorisovaltuuston säännöissä pykälässä 13 mainitaan nuorisovaltuutetun erottamisesta. Pykälässä tarkennetaan tällä hetkellä, että erotetun valtuutetun tilalle ei valita uutta jäsentä. Ehdotamme, että tämä lause poistetaan säännöistä ja korvataan lauseella:

“Erotetun nuorisovaltuutetun tilalle valitaan uusi edustaja pykälässä 13. kuvailtujen perusteiden mukaisesti”

**Espoon kaupunki
Nuorisovaltuusto**

**Pöytäkirja
30.4.2024**

Sääntömuutoksen hyötyjä on se, että tällaisten tapahtumien sattuessa ei ole tarvetta alkaa erikseen muuttamaan sääntöjä. Nuorisovaltuuston aktiivisuus myös kasvaa, jos täysin kokouksista estynyt henkilö päättää luopua paikastaan.

Haluamme kuitenkin erityisesti painostaa sitä, että sääntömuutoksen tarkoituksena ei olisi se, että elämäntilanteen muutoksen vuoksi epäaktiivisia valtuutettuja painostetaan eroamaan vaan se, että nuorisovaltuuston säännöt olisivat yleispätevät kaikkiin tilanteisiin. On mielestämme johdonmukaisempaa, että demokraattisesti valitussa valtuustossa on aina täysi edustus.

Espoossa, 20.4.2024

Pauli Rantatupa
Kasper Reunanen

Päätös

Hyväksytään aloite yksimielisesti.

9§ Aloite peruskoulun päätöskokeiden käyttöönotosta kaikissa Espoon kouluissa

Selostus

Kasper Reunanen ja Pauli Rantatupa ovat tehneet aloitteen koskien peruskoulun päätöskokeiden käyttöönotosta kaikissa Espoon kouluissa. Käsitellään aloite.

Aloite:

Aloite peruskoulun päätöskokeiden käyttöönotosta kaikissa Espoon kouluissa

Suomi on oikeusvaltioiden kärkimaa. Suomessa ihmis- ja perusoikeudet ovat laajemmat kuin monessa muussa Euroopan maassa. Vaikka Suomalaisten oikeusturva onkin hyvä, parannettavaa löytyy. Yksi suurimmista arkisista oikeusturvaan liittyvistä asioista on oppilaiden arvioiminen. Peruskoulun jälkeen oppilaat ovat nykyisen lainsäädännön mukaan velvoitettuja hakemaan opiskelupaikkaa. Opiskelupaikkoja haetaan peruskoulun päättötodistuksella. Koulujen välillä on kuitenkin arvioinnissa suuria eroja, jolloin jostain koulusta oppiaineesta arvosana kahdeksan voi vastata toisen koulun arvosanaa kymmenen. Tämän ei tulisi olla missään tilanteessa mahdollista. Opettajat ovat vain ihmisiä ja arviointikriteerien tulkinnassa voi olla suuria eroja. Ongelman tilanteesta tekee juuri suuret koulujen väliset erot. Jostain kouluista hyvän numeron saaminen on helpompaa. Se on inhimillistä mutta ei oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden mukaista.

Ehdotan Espoon peruskouluissa otettavan käyttöön koulujen yhteiset päättökokeet. Jokaisella oppiaineella olisi oma päättökoe, jossa mitattaisiin koko peruskoulun aikana kerrytettyä osaamista. Kokeet jaettaisiin opettajille tarkistettavaksi yhteisten arviointikriteerien mukaan. Kokeet tulisi pyrkiä arvioimaan niin, että oppilaan

**Espoon kaupunki
Nuorisovaltuusto**

**Pöytäkirja
30.4.2024**

henkilöllisyys ja koulu eivät olisi tarkastajan tiedossa. Päätökokeet ajaisivat peruskoulussa saman asian kuin ylioppilaskokeet lukioissa parantaen opiskelijoiden välistä oikeusturvaa.

Espoossa 20.4.2024
Kasper Reunanen
Pauli Rantatupa

Päätös

Palautetaan aloite valmisteluun.

10§ Kannanotto toisen asteen maksuttomuuden säilyttämisestä

Selostus

Aatos Caesar on tehnyt kannanoton toisen asteen maksuttomuuden säilyttämisestä. Käsitellään kannanotto.

Kannanotto:

**Espoon nuorisovaltuuston kannanotto: toisen asteen maksuttomuus
turvattava**

Suomen valtioneuvosto päätti kevään 2024 kehysriihessä uusista julkisen talouden sopeutustoimista. Yksi hallituksen päätöksistä oli, että toisen asteen opiskelijoiden oppimateriaalit sekä ylioppilaskokeet tulisivat maksullisiksi sen kalenterivuoden jälkeen, jolloin opiskelija täyttää 18 vuotta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että lukio muuttuu maksulliseksi abivuoden keväänä. Neljään vuoteen opiskelevat joutuvat lisäksi rahoittamaan kaikki lukion viimeiseen vuoteen kuuluvat kustannukset.

Muutos tarkoittaisi sitä, että kaikki vähintään kolmeen vuoteen opiskelevat lukiolaiset tai heidän perheensä joutuisivat maksamaan useiden satojen eurojen edestä oppimateriaaleja ja tutkintomaksuja. Tällä hallitus on arvioinut säästävänsä vain 12 miljoonaa euroa. Nuorisovaltuustona katsomme, että pienetkin sopeutustoimet ratkaisevat velkakriisin taittamisessa, mutta toisen asteen opiskelijoilta leikkaaminen ei ole kestävä ratkaisu sen haasteisiin nähden.

Uudistuksen myötä etenkin vähävaraisten perheiden asema heikkenee. Useiden satojen eurojen kustannukset nuorten koulutuksesta on valtava summa heille, joilla on jo muutenkin vaikea selvitä arjen pyörittämisestä. Leikkaus on erityisen raju siksi, että juuri nuoret ovat kärsijöinä. Varsinkin neljään vuoteen opiskelevat joutuisivat maksamaan koko neljännen vuoden ylioppilaskoe- ja oppimateriaalikustannukset. On selvää, että monet, jopa vasta peruskouluikäiset nuoret, joutuvat pohtimaan sitä, onko heidän perheellään varaa maksaa koulunkäynnistä. Osa saattaa myös kokea paineita valmistua jo 2,5 vuodessa. Maksuttomuuden poistaminen onkin erinomainen tapa kuormittaa jo nyt huonosti voivia nuoria.

**Espoon kaupunki
Nuorisovaltuusto****Pöytäkirja
30.4.2024**

Vielä pari vuotta sitten, suurin osa toisen asteen kirjoista oli paperisia. Vähävaraisten perheiden asemaa jokseenkin helpotti se, että kirjoja pystyi myymään eteenpäin. Tämä mahdollisuus on kuitenkin poistunut digitaalisten kirjojen myötä, kun oppimateriaalit ovat verkossa esimerkiksi 12 kuukauden lisensseinä. Miten lisenssejä kuuluisi myydä eteenpäin? On myös epäselvää, jatkuuko opiskelijoiden oikeus kannettavaan tietokoneeseen maksuttomuuden päättyessä. Moni suuri kunta on myös vihjannut kompensoivansa hallituksen leikkauksen. Jos esimerkiksi Espoo päättäisi kustantaa jatkossakin toisen asteen koulutuksen, mutta naapurikunnat eivät, kilpailu espoolaisista lukiopaikoista kasvaisi. Espoon nuorisovaltuustona katsomme, että tällaisessa tilanteessa espoolaisnuoret olisivat tässä suurina kärsijöinä, sillä yhä harvempi espoolainen nuori saisi lukiopaikan, kun muista kunnista alkaisi valua opiskelijoita maksuttomuuden perässä. Myös muut nuoret leikkauksen kompensoivista kunnista saattaisivat kärsiä vastaavalla tavalla.

Lukiokoulutuksen kuuluisi olla yleissivistävää. Jos toisen asteen maksuttomuus poistuu, on oletettavaa, että koulupudokkuus nousee ja opiskelijat vähentävät lukemiaan aineita. Kuinka näin turvataan suomalaisten huippukoulutus? Koulutus on myös keino parantaa omaa elintasoja. Toisen asteen opiskelijoilta leikkaaminen voi pahentaa luokkaeroja ja mahdollisuuksien tasa-arvoa, kun kouluttautumisen hintalappu kasvaa. Vaadimme, että toisen asteen maksuttomuuteen ei puututa. Suomen ainoa mahdollisuus kasvuun on koulutus.

Toivomme muiden kuntien nuorisovaltuustojen yhtyvän kannanottoomme.

Aatos Caesar
Espoon nuorisovaltuuston hallituksen jäsen

Päätös

Hyväksytään kannanotto.

11§ Aloitteiden ja kannanottojen tilannekatsaus**Selostus**

Käydään läpi aloitteet ja kannanotot.

Päätös

Merkitään tiedoksi.

12§ Työryhmien tilannekatsaus**Selostus**

Käydään läpi työryhmien tilannekatsaus.

Päätös

Merkitään tiedoksi.

13§ Muut nuorisovaltuuston esille nostamat asiat

Selotus

Muut nuorisovaltuuston esille nostamat asiat.

Päätös

Merkitään tiedoksi.

**Espoon kaupunki
Nuorisovaltuusto**

**Pöytäkirja
30.4.2024**

Pöytäkirjan vakuudeksi

Puheenjohtaja Severi Lybeck

Sihteeri Tiia Ylä-Peräinen

Pöytäkirjan tarkastaja Olli Tiihonen